

Школьная планета

НЕ БУДЬ ЧУЖЫНЦАМ НА СВАЁЙ ПЛАНЕЦЕ!

№ 2 (40) КАСТРЫЧНІК 2017

Выданне ДУА “Сярэдняя школа № 2 горада Березіно” Мінскай вобласці

Кастрычнік

*Дажджлівае надвор'е,
Кастрычніцкая слота.
Дождж-імжака,
дождж-свавольнік
Ахінуў сабою горад,
Лісце жоўтае каштанаў
На траве пажухлай мокне...
А здаецца - нібы сонца
Раскідала аскалёпкі.*

Юрась Півуноў

Фота Паліны Маркевіч

Настаўніку

*Стаяць ля маладых гадоў,
Ля чалавечага дзяцінства —
Вялікі гонар, светлы доўг
Настаўніцтва і мацярынства.
Спачатку ў сэрцах прабудзі
Цягу і смагу да асветы,
Пасля — задуманых вядзі
Аж да крыніцы чыстай, светлай.
На ростані шляхоў-дарог,
Абвешаных паходным пылам,
Народ на векі нам збярог
Крыніцу мудрасці і сілы.
Ты чэрпаць навучы з глыбінь
Жывучую ваду рукою,
Каб наш народ і край любіць,
Мудрэць і харашэць душою.*

Валянцін Таўлай

*Вінішваем
з Днём
настаўніка!*

Дзень беларускага пісьменства — дзяржаўнае свята ў Рэспубліцы Беларусь, якое адзначаецца з 1994 года ў першую нядзелю верасня. Штогод свята ладзіцца ў новых гарадах з багатай гістарычнай спадчынай, даўніх цэнтрах асветы, культуры і кнігадрукавання.

Дзень беларускага пісьменства 2017 года асаблівы, наколькі беларусы адзначаюць 500-годдзе беларускага кнігадрукавання і 1155-годдзе горада Полацка.

Полацк прымаў Дзень беларускага пісьменства ўжо трэці раз. Знакавыя падзеі сталі вызначальнымі ў выбары месца правядзення мерапрыемства.

Шуміць Скарынаўскае свята

Шуміць Скарынаўскае свята,
Спявае ў сэрцах палачан,
І грае музыка заўзята,
І б'е вясёлкамі фантан.
Скарына! Кніг яго крылатых
Святло нам ззяе праз вякі.
Ён сеяў мудрасці зярняты,
Каб свет пазналі землякі.
Вучэння залажыў асновы,
Як трэба веды здабываць.
На беларускай роднай мове
Жадаў ён з намі размаўляць.
Вучыў: як птушкі ўсе адвеку
Да родных гнёздаў зноў ляцяць,
Так без Радзімы чалавеку
Няма ні шчасця, ні жыцця.
Табе мы рады пакланіцца,
Скарына, сэрцаў валадар,
За кніжак вечную крыніцу,
За гэты твой цудоўны дар.
Ты шлях праклаў нам да навукі,
Не пахіснуўся ў барацьбе...
Мы верым: прынесуць і ўнукі
Усе кветкі верасня табе.

Надзея Ярмук

Сучаснае слова **ВЕРАСЕНЬ** паходзіць ад **“верас”** (менавіта ў гэты час расліна пачынае красаваць). У верасні неспрыяльныя ўмовы надвор'я: частыя дажджы, раннія замаразкі, вялікія вятры. Таму сяляне стараюцца ўбраць бульбу, гародніну і садавіну.

Дрэвы мяняюць сваю афарбоўку на чырвоную, карычневую, пунсовую і жоўтую. Шматгадовыя назіранні за зьялай прыродай і наводзінамі жывёлы адлюстраваны ў мудрых народных прыкметах. Плятуць свае красёнцы павукі ў паўднёвым напрамку – пацяплее, а ў паўночным – пахаладае. Воблакі цягнуцца з поўначы на поўдзень – на сонечнае надвор'е, а наадварот – чакай непагадзь. Туманы на зямлю прылягаюць – пацяплее хутка.

Матэрыял падрыхтавала Паліна Сямашка

РЫХТУЕМСЯ ДА АЛІМПІЯДЫ

Алімпіяда - заўсёды псіхалагічнае напружанне, стрэс. І гэта нармальнае рэакцыя арганізма. Лёгка эмацыйныя ўсплёскі карысныя, яны станюцца адбіваюцца на працаздольнасці і ўзмацняюць разумовую дзейнасць. Але эмацыйнае перананпружанне часцяком аказвае адваротнае дзеянне.

Парады ўдзельнікам алімпіяд

Трэба ставіць перад сабой мэту, якая вам па сілах. Не варта баяцца памылак. Вядома, што не памыляецца той, хто нічога не робіць.

Неабходна загадзя азнаёміцца з правіламі і працэдурай алімпіяды, гэта здыме эфект нечаканасці.

Пачынай рыхтавацца да алімпіяды загадзя, патроху, па частках, захоўваючы спакой.

Калі вельмі цяжка сабрацца з думкамі, пастарайся запомніць

спачатку самае лёгкае, а потым пераходзь да вывучэння цяжкага матэрыялу.

Падрыхтоўка да алімпіяды патрабуе досыць шмат часу, але яна не павінна займаць абсалютна ўвесь час. Апошнія 24 гадзіны павінны пайсці на падрыхтоўку арганізма, а не ведаў. Увага і канцэнтрацыя слабеюць, калі доўга займацца аднастайнай працай. Змяняйце разумовую дзейнасць на рухальную. Аптымальна рабіць 10-15 хвілінныя перапынкі пасля 40-50 хвілін заняткаў.

Харчаванне павінна быць 3-4разовым, каларыйны і багатым вітамінамі. Ужываце ў ежу грэцкія арэхі, малочныя прадукты, рыбу, мяса, гародніну, садавіну, шакалад, больш карысна піць простую ці мінеральную ваду, зялёны чай, але нельга пераедаць. Выконвайце рэжым сну і адпачынку.

Восеньскі кірмаш

“Кірмаш у школу завітаў, восень дары нам свае прынесла!” – пад такім дэвізам прайшло суботняе школьнае свята.

І сапраўды, восеньская цёплая раніца прынесла да нас нябачны ўраджай, сабраўшы пад дахам школы дзяўчынак і хлопчыкаў, тат і мам, бабуль і дзядуль, настаўнікаў і проста выпадковых гасцей, якія сталі сведкамі і непасрэднымі ўдзельнікамі кірмашу.

Ад асартыменту разбягаліся вочы! Прадавалі прысмачкі за невялікі кошт, бо грошы былі тут зусім ні пры чым, хутчэй, усё было арганізавана дзеля душы. Школьны кірмаш прынёс шмат незабыўнага. Дзеці і дарослыя з задавальненнем прадавалі і куплялі, жартавалі і радаваліся.

Вялікі вам дзякуй за небывалыя эмоцыі і ... смачныя пачастункі.

Паліна Сямашка
Фота Ірыны Маркевіч

14 кастрычніка – Дзень маці. А як ты павіншаваў сваю матулю?

Лапцёнак Марына,
8 “Б” клас
Купіла ў падарунак
кружку і павіншавала

Бубенька Кацярына,
8 “А” клас
Падарыла прыгожае
плацце

Філіповіч Кацярына,
9 “Б” клас
Павіншавала тортам і
букетам кветак

Жукоўская Ганна,
10 “Б” клас
Павіншавала на словах,
падарыла кветкі і
цукеркі

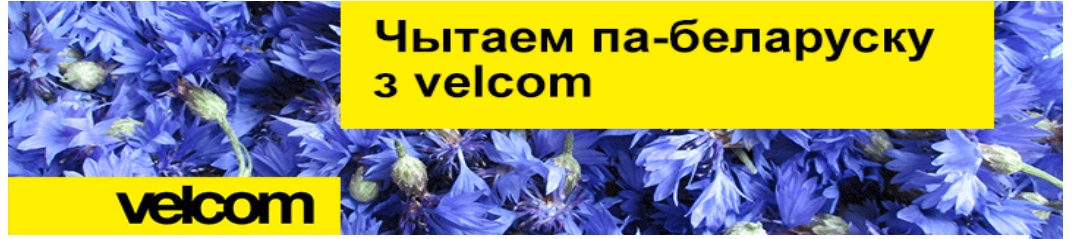
Апытванне праводзіла Валерыя Усачова.
Фота ўзята з сацыяльных сетак.

**Увага
конкурс**

Вучняў VII-VIII класаў школ і гімназій Рэспублікі Беларусь запрашаюць да ўдзелу ў рэспубліканскім конкурсе “Чытаем па-беларуску з velcom”, які пачнецца 11 кастрычніка 2017 года. Праект праводзіцца пры падтрымцы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Падрабязны алгарытм удзельніцтва ў конкурсе

1. Удзельнік конкурсу выбірае твор з вучэбнай праграмы па прадмеце “Беларуская літаратура” (верш, проза, урывак твора).
2. Вучань запісвае відэазапіс, на якім чытае выбраны твор. Падчас выканання твора можна выкарыстоўваць дадатковую атрыбутыку, рэквізіт, касцюм, музычнае суправаджэнне. Дазваляецца выкарыстанне відэамантажу.
3. Відэазапіс удзельніка павінен пачынацца з прадстаўлення (імя, прозвішча, горад, назва навучальнай установы, клас).
4. Працягласць відэазапісу не павінна перавышаць 2 хвілін.
5. Удзельнік конкурсу размяшчае відэазапіс на сваёй асабістай старонцы ў сацыяльнай сетцы (vk, facebook, або instagram). Старонка ў сацыяльнай сетцы павінна быць адкрытай для прагляду другімі карыстальнікамі.
6. Удзельнік конкурсу павінен суправадзіць публікацыю з відэазапісам адным з афіцыйных хэштэгаў конкурсу – #чытаемзвэлком альбо #чытаемзvelcom.
7. Пасля публікацыі відэазапісу ў сацыяльнай сетцы, удзельнік павінен выслаць гіперспасылку на публікацыю на афіцыйную пошту праекта – movakonkurs@gmail.com.
8. Удзельнік можа заявіць на конкурс не больш за 2 відэазапісы.
9. Відэазапісы ад удзельнікаў прымаюцца да 30 лістапада ўключна.

КАСТРЫЧНІК. Беларускае найменне месяца паходзіць ад слова “кастрыца”: у гэты час сяляне трапалі, часалі лён і каноплі, з якіх ападала шмат кастрыцы. У рымлян october (такая ж аснова ў нямецкай, французскай, англійскай, рускай мовах) быў прысвечаны богу вайны Марсу. Старажытныя грэкі ўшаноўвалі бога вінаробства Бахуса (Дыяніса).

Кастрычнік – сярэдні месяц восені, характарызуецца зменлівым надвор’ем: бываюць густыя туманы, слата, частыя замарозкі, а часам выпадае і снег. Дрэвы стаяць аголеныя, птушкі адляцелі ў вырай. Наступае пара для саадаодаў: пасадка дрэў і ягаднікаў, абмазванне ствалоў глінай і вапнай, іх уцяпленне. Асноўнае свята – Пакровы. У скарбніцы сялянскай мудрасці маюцца прыкметы, на якіх вызначаецца надвор’е як на бліжэйшыя дні, так і на вялікі тэрмін – зіму і вясну.

Матэрыял падрыхтавала Паліна Сямашка

Ці любіце вы чытаць кнігі?

Для некаторых людзей кнігі - гэта не проста набор знакаў, гэта цэлы свет. Не так даўно мы правялі невялікае сацыяльнае апытванне. Настаўнікі і вучні адказвалі на наступныя пытанні:

1. Ці любіш ты чытаць?
2. Якім жанрам літаратуры ты аддаеш перавагу?
3. Любімы літаратурны герой.
4. Любімая кніга.

І вось якія адказы мы пачулі.

Алікевіч Ілья,
10 "Б" клас

1. Да, люблю.
2. Ваенная тэматыка.
3. –
4. "А досвіткі тут
ціхія", Барыс
Васільеў.

Гурэнчык Ксенія,
выпускніца школы

1. Я вельмі люблю чытаць.
2. Навуковая фантастыка,
дэтэктывы.
3. –
4. "Кніжны злодзей",
Маркус Зусак.

Бяздольнік Уладзіслаў,
10 "А" клас

1. Так, я люблю чытаць.
2. Мастацкая
літаратура.
3. Рамэа.
4. "А досвіткі тут
ціхія", Барыс
Васільеў.

Губіч Галіна Міхайлаўна,
настаўнік прац. Навуч.

1. Раней шмат чытала,
была ў таварыстве
кнігалюбаў.
2. У школьныя гады
любіла фантастыку, а
зараз – дэтэктывы.
3. –
4. "Ледзяны дом", Іван
Лажэчнікаў

Апытванне праводзіла Паліна Маркевіч.

Усачова Валерыя,
8 "Б" клас

1. Я чытаю, калі ёсць
вольны час.
2. Прыгодніцкія.
3. –
4. "Гары Потэр", Джоан
Роўлінг

Нярода Ева,
былая вучаніца школы

1. Я шмат чытаю, у
мяне ўласная
бібліятэка.
2. Фантастыка.
3. Маленькі прынц.
4. "Гары Потэр", Дж.
Роўлінг. "Маленькі
прынц", Антуан дэ
Сэнт-Экзюперы.

Фата ўзята з сацыяльных сетак.

Я выбіраю спорт!!!

РЫХТУЕМСЯ ДА АЛІМПІЯДЫ

Як паводзіць сябе падчас алімпіяды?

Перад алімпіядай абавязкова добра паспі.

Вопратку, пісьмовыя прыналежнасці, «талісман» – падрыхтуй загадзя, у дзень перад алімпіядай. З сабой абавязкова павінны быць: мінімум 2 ручкі, аловак, тачылка, гумка. Адзенне павінна быць спакойных таноў.

За дзень да алімпіяды пастарайся нічога не вучыць. Калі штосьці недавучыў, лепш не спрабуй. Дай адпачыць арганізму.

Слухай выкладчыка ўважліва, каб ў далейшым не задаваць лішніх пытанняў.

Не спяшайся! Чытай заданне да канца. Спешка не павінна прыводзіць да таго, што ты зразумееш заданне па першых словах, а канцоўку прыдумаеш сам. Але памятай, што час

рэгламентаваны, а табе трэба зрабіць заданні і запоўніць бланк.

Праглядзі ўсе пытанні і пачні з тых, у адказах якіх ты не сумняваешся. Тады ты супакоішся і ўвойдзеш у працоўны рытм.

Дзейнічай метадам выключэння! Паслядоўна выключай тыя адказы, якія відавочна не падыходзяць.

Калі ты сумняваешся ў правільнасці адказу, табе складана зрабіць выбар. Даверся інтуіцыі!

Пакінь час для праверкі сваёй работы, хаця б для таго, каб паспець прабегчы вачыма і заўважыць яўныя памылкі.

ДУА “Сярэдняя школа № 2
горада Березіно”
223311
вул. Мультана, 19
Электронная пошта
berezinosch2.edu@tut.by
Сайт школы
berezino2.school.by

Газета “Школьная планета”
выходзіць адзін раз у месяц.
Творчы калектыў клуба
“Юны журналіст”: Дудко
Аляксандра, Жук Вольга,
Вайцяховіч Лізавета,
Власюк Марыя, Маркевіч
Ірына, Сямашка Паліна